Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

26. ledna 2017 *

„Kasační opravný prostředek — Kartelové dohody — Belgický, německý, francouzský, italský, nizozemský a rakouský trh zařízení a pevných součástí koupelen — Koordinace prodejních cen a výměna citlivých obchodních informací — Nařízení (ES) č. 1/2003 — Článek 23 odst. 2 — Horní hranice 10 % z obratu — Pokyny pro výpočet pokut z roku 2006 — Zásada zákazu zpětné účinnosti — Výkon pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci — Nadměrná délka řízení“

Ve věci C-604/13 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 25. listopadu 2013,

Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG, se sídlem v Iserlohnu (Německo), zastoupená H. Janssenem a T. Kappem, Rechtsanwälte,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

přičemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Evropská komise, zastoupená F. Castillo de la Torrem a L. Malferrarim, jako zmocněnci, ve spolupráci s A. Böhlkem, Rechtsanwalt, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

Rada Evropské unie,

vedlejší účastnice v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, místopředseda Soudního dvora vykonávající funkci předsedy prvního senátu, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (zpravodaj) a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. září 2015,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

* Jednací jazyk: němčina.

vydává tento

Rozsudek

1 Svým kasačním opravným prostředkem se společnost Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 16. září 2013, Dornbracht v. Komise (T-386/10, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2013:450), kterým Tribunál zamítl její žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2010) 4185 final ze dne 23. června 2010 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (Věc COMP/39092 – zařízení a pevné součásti koupelen) (dále jen „sporné rozhodnutí“) v rozsahu, v němž se jí týká, nebo podpůrně, na snížení pokuty, která jí byla tímto rozhodnutím uložena.

Právní rámec

Nařízení (ES) č. 1/2003

2 Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101 SFEU] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 23/2, s. 3) v čl. 23 odst. 2 a 3 stanoví:

„2. Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

a) se dopouštějí jednání v rozporu s články [101] nebo [102 SFEU] […]

[…]

Pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obratu za předchozí hospodářský rok.

[…]

3. Při stanovování výše pokuty se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.“

Pokyny z roku 2006

3 Pokyny pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003 (Úř. věst. 2006, C 210, s. 2, dále jen „pokyny z roku 2006“) v bodě 2 k určování výše pokut uvádí, že „Komise musí vzít v úvahu dobu trvání a závažnost protiprávního jednání“ a „nesmí uložit pokutu, která by překročila úroveň stanovenou v čl. 23 odst. 2 druhém a třetím pododstavci [nařízení č. 1/2003]“.

4 Body 19, 21, 23 a 37 pokynů z roku 2006 uvádí:

„19. Základní částka pokuty bude souviset s určitým podílem tržeb a záviset na stupni závažnosti protiprávního jednání vynásobeným počtem let, během nichž k takovému jednání docházelo.

[…]

21. Podíl tržeb, k němuž se bude přihlížet, se obvykle bude nacházet na stupnici do 30 %.

[…]

23. Mezi nejzávažnější omezení hospodářské soutěže patří horizontální dohody o stanovení cen […], které jsou obvykle tajné. Politika hospodářské soutěže je musí přísně trestat. Podíl hodnoty tržeb z prodejů, k němuž se u takového protiprávního jednání přihlíží, se proto bude většinou nacházet v horní části stupnice.“

[…]

37. Přestože je v těchto pokynech vysvětlena obecná metodika stanovování výše pokut, konkrétní okolnosti dané věci nebo nutnost dosáhnout v dané věci odrazujícího účinku, mohou být důvodem k tomu, aby se Komise odchýlila od této metodiky nebo od limitů stanovených v bodě 21.“

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

5 Skutečnosti předcházející sporu byly uvedeny v bodech 1 až 29 napadeného rozsudku a lze je shrnout následovně.

6 Žalobkyně je společnost založená podle německého práva, která vyrábí zejména kohouty a ostatní armatury.

7 Dne 15. července 2004 společnost Masco Corp. a její dceřiné společnosti, včetně společnosti Hansgrohe AG, která vyrábí kohouty a ostatní armatury, a společnosti Hüppe GmbH, která vyrábí sprchové kouty, informovaly Komisi o existenci kartelu v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen a požádaly o osvobození od pokut na základě oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3; Zvl. vyd. 08/02, s. 155), nebo v případě zamítnutí, o snížení pokut, které jim mohou být uloženy.

8 Komise ve dnech 9. a 10. listopadu 2004 uskutečnila neohlášené kontroly v prostorách několika společností a vnitrostátních profesních sdružení vykonávajících činnost v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen. Komise poté, co v období od 15. listopadu 2005 do 16. května 2006 zaslala žádosti o informace uvedeným společnostem a sdružením, včetně navrhovatelky, přijala dne 26. března 2007 oznámení námitek. Toto oznámení bylo mimo jiné doručeno navrhovatelce.

9 V návaznosti na slyšení, které se konalo ve dnech od 12. do 14. listopadu 2007, na zaslání dne 9. července 2009 Komisí dopisu popisujícího skutkové okolnosti a následně žádostí o dodatečné informace, jejichž příjemcem byla zejména navrhovatelka, přijala Komise dne 23. června 2010 sporné rozhodnutí. Tímto rozhodnutím konstatovala porušení čl. 101 odst. 1 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3) v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen. Toto protiprávní jednání, na němž se podílelo 17 podniků, probíhalo během různých období mezi 16. říjnem 1992 a 9. listopadem 2004 v podobě souboru protisoutěžních dohod nebo jednání ve vzájemné shodě na území Belgie, Německa, Francie, Itálie, Nizozemska a Rakouska. Výrobky dotčenými kartelovou dohodou jsou zařízení a pevné součástí koupelen patřící do jedné z těchto tří podskupin výrobků: kohouty a ostatní armatury, sprchové kouty a jejich příslušenství, jakož i sanitární keramika.

10 Pokud jde konkrétně o navrhovatelku, která vyrábí zařízení patřící do první z těchto tří podskupin výrobků, Komise konstatovala v čl. 1 odst. 2 sporného rozhodnutí, že protiprávní jednání spočívalo v tom, že se od 6. března 1998 do 9. listopadu 2004 účastnila trvající dohody a jednání ve vzájemné shodě v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen na území Německa a Rakouska.

11 Z těchto důvodů Komise uložila navrhovatelce v čl. 2 odst. 6 sporného rozhodnutí pokutu ve výši 12 517 671 eur.

12 Pro účely výpočtu této pokuty se Komise opřela o pokyny z roku 2006, zejména o jejich body 20 až 24.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

13 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 8. září 2010 podala společnost Aloys F. Dornbracht k Tribunálu žalobu na neplatnost sporného rozhodnutí, přičemž uvedla osm žalobních důvodů.

14 První žalobní důvod vycházel z nesprávných posouzení, kterých se dopustila Komise, s ohledem na čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, pokud jde o konstatování vytýkaného protiprávního jednání a určení výše pokuty, která jí byla uložena, druhý žalobní důvod vycházel z porušení čl. 23 odst. 3 tohoto nařízení, jež vyplývá z nesprávného uplatnění horní hranice 10 % uvedené v čl. 23 odst. 2 uvedeného nařízení, třetí žalobní důvod vycházel z toho, že v rozporu se zásadou rovného zacházení nebyla zohledněna individuální účast navrhovatelky na konstatovaném protiprávním jednání, čtvrtý žalobní důvod vycházel z toho, že v rozporu se zásadou rovného zacházení nebylo přihlédnuto k jiným dřívějším rozhodnutím Komise, pátý žalobní důvod se týkal toho, že v rozporu se zásadou proporcionality nebyly zohledněny omezené hospodářské schopnosti navrhovatelky, šestý žalobní důvod vycházel z porušení zásady zákazu zpětné účinnosti, jež vyplývá z použití pokynů z roku 2006, sedmý žalobní důvod vycházel z toho, že čl. 23 odst. 3 téhož nařízení porušuje zásadu legality trestných činů a trestů a osmý žalobní důvod vychází z protiprávnosti pokynů z roku 2006 v rozsahu, v němž přiznávají Komisi příliš širokou posuzovací pravomoc.

15 Tribunál žalobu napadeným rozsudkem v plném rozsahu zamítl.

Návrhová žádání účastnic řízení před Soudním dvorem

16 Navrhovatelka navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zrušil napadený rozsudek;

— zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž se jí dotýká;

— podpůrně, přiměřeně snížil částku pokuty, která jí byla uložena ve sporném rozhodnutí, a

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

17 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

— kasační opravný prostředek zamítl a

— uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

18 Na podporu kasačního opravného prostředku navrhovatelka předkládá šest důvodů. První důvod vychází z porušení jak čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 tak zásad legality trestných činů a trestů, rovného zacházení a proporcionality, které vyplývá z nesprávného použití horní hranice stanovené v čl. 23 odst. 2 tohoto nařízení. Druhým důvodem navrhovatelka kritizuje napadený rozsudek v rozsahu, v němž Tribunál neprávem nepřijal námitku protiprávností pokynů z roku 2006. Třetí důvod vychází z toho, že Tribunál nesankcionoval porušení bodu 37 pokynů z roku 2006 Komisí. Čtvrtým důvodem se navrhovatelka dovolává porušení zásady zákazu zpětné účinnosti, které vyplývá z použití pokynů z roku 2006 na projednávaný případ. Pátý důvod vychází z nesprávných právních posouzení při stanovení výše pokuty, která jí byla uložena. Konečně šestý důvod vychází z porušení zásady přiměřené délky řízení.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, který vychází z porušení horní hranice 10 % stanovené v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003

Argumentace účastnic řízení

19 Prvním důvodem kasačního opravného prostředku směřujícím proti bodům 213 až 227 napadeného rozsudku navrhovatelka vytýká Tribunálu, že porušil čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, jakož i zásady legality trestných činů a trestů, rovného zacházení a proporcionality tím, že měl za to, že horní hranice 10 % stanovená v čl. 23 odst. 2 tohoto nařízení stanoví horní hranici, která se použije pouze na konečnou výši pokuty, čímž popírá protiprávní určení pokuty uložené v projednávaném případě Komisí a zbavuje se tím možnosti ji snížit. Takový výklad by totiž vedl k tomu, že by se pokuta odpovídající 10 % celkového obratu dotčeného podniku uložila téměř ve všech případech bez ohledu na závažnost a dobu trvání dotčeného protiprávního jednání.

20 Navrhovatelka, která odkazuje zejména na rozhodnutí Kartellsenat Bundesgerichtshof (senát příslušný v oblasti kartelových dohod Spolkového soudního dvora, Německo), tvrdí, že horní hranice 10 % stanovená v čl. 23 odst. 2 tohoto nařízení neukládá takovou horní hranici, ale stanoví horní úroveň na stupnici uložených pokut, která se má použít jen na nejzávažnější protiprávní jednání. Takový přístup umožňuje přiměřené zohlednění závažnosti a doby trvání protiprávního jednání, jak je stanoveno v čl. 23 odst. 3 téhož nařízení.

21 Podle Komise je třeba odmítnout první důvod jako nepřípustný, nebo jej v každém případě zamítnout jako neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

22 V rozsahu, v němž navrhovatelka zaprvé prvním důvodem Tribunálu v podstatě vytýká, že nesprávně vyložil čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 tím, že měl za to, že tento článek ukládá horní hranici, je třeba konstatovat, že Tribunál, bez přijetí tohoto důvodu, správně v bodě 216 napadeného rozsudku uvedl, že z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že pouze konečná výše uložené pokuty musí dodržovat maximální hranici 10 % stanovenou tímto ustanovením a že toto ustanovení Komisi nezakazuje, aby během jednotlivých fází výpočtu výše pokuty dospěla k mezitímní částce převyšující tuto hranici, pokud uvedenou hranici nepřesáhne konečná částka pokuty (viz zejména rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 277 a 278; ze dne 29. června 2006, SGL Carbon/Commission, C-308/04 P, EU:C:2006:433, bod 82, jakož i ze dne 12. července 2012, Cetarsa v. Komise, C-181/11 P, nezveřejněný, EU:C:2012:455, bod 80).

23 Zadruhé, pokud jde o výtky vycházející z porušení čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, a tedy zásad legality trestných činů a trestů, rovného zacházení a proporcionality Tribunálem z důvodu, že přiměřeně nezohlednil závažnost a dobu trvání protiprávního jednání, je třeba připomenout, že z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že skutečnost, že se některé faktory, jako jsou závažnost a doba trvání protiprávního jednání nepromítají z důvodu použití 10 % horní hranice obratu stanovené v čl. 23 odst. 2 druhém pododstavci nařízení č. 1/2003 do částky uložené pokuty účinným způsobem, je pouhým důsledkem použití této horní hranice na uvedenou konečnou částku (viz zejména rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 279, jakož i ze dne 12. července 2012, Cetarsa v. Komise, C-181/11 P, nezveřejněný, EU:C:2012:455, bod 81).

24 Uvedená horní hranice totiž má za cíl zabránit ukládání pokut, u nichž lze předvídat, že je podniky s ohledem na svou velikost, tak jak je určena, byť jen přibližně a nedokonale, celkovým obratem, nebudou moci zaplatit (rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 280, jakož i ze dne 12. července 2012, Cetarsa v. Komise, C-181/11 P, nezveřejněný, EU:C:2012:455, bod 82).

25 Jedná se tedy o hranici, která je jednotně použitelná na všechny podniky, závisí na velikosti každého z nich a má zabránit příliš vysokým nebo nepřiměřeným pokutám. Tato horní mez má odlišný a samostatný účel ve srovnání s účelem kritérií závažnosti a doby trvání protiprávního jednání (rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 281 a 282, jakož i ze dne 12. července 2012, Cetarsa v. Komise, C-181/11 P, nezveřejněný, EU:C:2012:455, bod 83).

26 Z toho vyplývá, že argumenty vycházející z nedostatečného zohlednění závažnosti a doby trvání protiprávního jednání z důvodu použití horní hranice stanovené v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 musí být zamítnuty.

27 Za těchto podmínek musí být první žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z námitky protiprávnosti pokynů z roku 2006

Argumentace účastnic řízení

28 Druhým důvodem navrhovatelka uvádí, že Tribunál porušil čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 tím, že zamítl námitku protiprávnosti pokynů z roku 2006 vycházející z toho, že tyto nezohledňují kritéria doby trvání a závažnosti protiprávního jednání, kterého se dopustily podniky vyrábějící „pouze jeden druh výrobku“.

29 V tomto ohledu navrhovatelka s odkazem na argumenty uvedené v žalobě v prvním stupni tvrdí, že pokyny z roku 2006 jsou protiprávní z důvodu, že porušují zásady legality a právní jistoty a v každém případě neobsahují žádné zvláštní ustanovení, které by se týkalo podniků vyrábějících „pouze jeden druh výrobku“.

30 Navrhovatelka poznamenává, že na rozdíl od Pokynů o metodě stanovování pokut [uložených] podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO“ (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3; dále jen „pokyny z roku 1998“), pokyny z roku 2006 vedou obecně k tomu, že horní hranice 10 % je překročená zejména v případě nediverzifikovaných podniků vyrábějících „pouze jeden druh výrobku“. Použití metody stanovování pokut popsané pokyny z roku 2006 vede k tomu, že kritéria doby trvání a závažnosti protiprávního jednání, kterých se dopustily podniky, na které odkazuje čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, tedy nejsou přiměřeně zohledněná. Téměř systematické ukládání sankcí ve výši 10 % obratu porušuje rovněž zásadu rovného zacházení.

31 Podle Komise je třeba odmítnout druhý důvod jako nepřípustný, nebo jej v každém případě zamítnout jako neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

32 Podle ustálené judikatury Soudního dvora z článku 256 SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, jakož i z čl. 168 odst. 1 písm. d) a čl. 169 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora vyplývá, že kasační opravný prostředek musí přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku či usnesení, jehož zrušení se navrhovatel domáhá, jakož i právní argumenty, které tento

návrh specificky podporují. Kasační opravný prostředek tento požadavek odůvodnění vyplývající z těchto ustanovení nesplňuje, jestliže se omezuje, ač sám neobsahuje argumentaci směřující specificky k identifikaci vady spočívající v nesprávném právním posouzení, jíž je stižen napadený rozsudek, na doslovné převzetí žalobních důvodů a argumentů, které již byly uplatněny před Tribunálem, včetně těch, které se zakládaly na skutečnostech tímto soudem výslovně odmítnutých. Takový kasační opravný prostředek totiž ve skutečnosti představuje návrh směřující k dosažení prostého nového přezkumu žaloby podané k Tribunálu, což je mimo pravomoc Soudního dvora (viz zejména rozsudky ze dne 30. června 2005, Eurocermex v. OHIM, C-286/04 P, EU:C:2005:422, body 49 a 50, jakož i ze dne 12. září 2006, Reynolds Tobacco a další v. Komise, C-131/03 P, EU:C:2006:541, body 49 a 50).

33 Přitom je třeba konstatovat, že druhý důvod vznesený navrhovatelkou, kterým Tribunálu vytýká, že odmítl námitku protiprávnosti pokynů z roku 2006, pouze přebírá argumenty již uvedené v prvním stupni.

34 Tento důvod kasačního opravného prostředku proto musí být odmítnut jako nepřípustný.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z toho, že Komise tím, že stanovila paušální částky, nezohlednila v rozporu se zásadou rovného zacházení individuální účast navrhovatelky

35 Třetím důvodem vzneseným na podporu kasačního opravného prostředku navrhovatelka vytýká v podstatě Tribunálu, že se dopustil nesprávného právního posouzení při přezkoumání výkonu posuzovací pravomoci Komise při stanovení pokut popsaném v bodě 37 pokynů z roku 2006.

36 Přitom je třeba konstatovat, že navrhovatelka v tomto důvodu neidentifikuje body napadeného rozsudku, které jsou stiženy takovou vadou.

37 Proto musí být tento důvod kasačního opravného prostředku podle judikatury citované v bodě 32 tohoto rozsudku rovněž odmítnut jako nepřípustný.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z porušení zásady zákazu zpětné účinnosti

Argumentace účastnic řízení

38 Čtvrtým důvodem navrhovatelka vytýká Tribunálu, že zejména v bodech 87 a 90 napadeného rozsudku porušil zásadu zákazu zpětné účinnosti tím, že měl za to, že stanovení pokuty Komisí na základě pokynů z roku 2006 bylo legální, ačkoliv vytýkané protiprávní jednání bylo spácháno za účinnosti pokynů z roku 1998.

39 V tomto ohledu navrhovatelka zdůrazňuje, že je pravda, že Soudní dvůr v rozsudku ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 231) rozhodl, že Komise mohla, aniž by porušila zásadu zákazu zpětné účinnosti, stanovit výši pokuty na základě pokynů z roku 1998, ačkoliv byly přijaty po spáchání protiprávního jednání dotčeného v této věci, protože uvedené pokyny a nová metoda výpočtu, kterou obsahovaly, byly v době spáchání tohoto jednání dostatečně předvídatelné. Nicméně podle navrhovatelky ve věci, ve které byl vydán uvedený rozsudek, žádné pokyny v okamžiku spáchání protiprávního jednání neexistovaly, takže otázka, která vyvstala, byla, zda se pokuta má či nemá stanovit na základě nových pokynů přijatých poprvé Komisí v roce 1998. Přitom v rozporu s rozhodnutím Tribunálu v napadeném rozsudku, je třeba tuto situaci odlišovat od situace, ve které byly pokyny použitelné v době, kdy došlo k protiprávnímu jednání, ale poté byly nahrazeny nebo změněny novými pokyny. V této posledně uvedené situaci vyvstává otázka, které pokyny, a sice staré nebo nové, je třeba použít pro účely stanovení pokuty. Když Tribunál použije řešení přijaté

v rozsudku ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408) na tuto druhou situaci, je to v rozporu se zásadou rovného zacházení a ochrany legitimního očekávání.

40 V každém případě, pokud by mohly být pokyny kdykoliv změněny se zpětným účinkem, jak měl za to Tribunál, nemohly by plnit úlohu zabezpečení právní jistoty podniků, která jim byla podle judikatury Soudního dvora svěřena.

41 Komise navrhuje zamítnutí čtvrtého důvodu. Tvrdí zejména, že účinné použití unijních pravidel hospodářské soutěže vyžaduje, aby tento orgán mohl kdykoliv přizpůsobit úroveň pokut potřebám této politiky.

Závěry Soudního dvora

42 Je třeba uvést, že z ustálené judikatury vyplývá, že použití nových pokynů pro stanovení pokut uložených za protiprávní jednání v oblasti hospodářské soutěže, jako jsou pokyny z roku 2006, a zejména nová metoda stanovení výše pokuty, kterou uvedené pokyny obsahují, dokonce i na protiprávní jednání spáchaná před přijetím nebo změnou uvedených pokynů, neporušuje zásadu zákazu zpětné účinnosti, jestliže tyto nové pokyny a tato metoda byly rozumně předvídatelné v okamžiku, kdy došlo ke spáchání dotčeného protiprávního jednání (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P et C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 217, 218, a 227 à 232; ze dne 18. května 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise, C-397/03 P, EU:C:2006:328, bod 25, ze dne 18. července 2013, Schindler Holding a další v. Komise, C-501/11 P, EU:C:2013:522, bod 75, jakož i ze dne 14. září 2016, Ori Martin a SLM v. Komise, C-490/15 P a C 505/15 P, nezveřejněný, EU:C:2016:678, body 82 až 94).

43 Tribunál se tedy nedopustil žádného nesprávného právního posouzení tím, že v bodě 90 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise neporušila zásadu zákazu zpětné účinnosti, když použila pokyny z roku 2006 pro stanovení pokuty, která sankcionovala protiprávní jednání spáchané navrhovatelkou před jejich přijetím.

44 Z toho vyplývá, že čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut jako neopodstatněný.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, který se týká nesprávných právních posouzení při stanovení výše pokuty

Argumentace účastnic řízení

45 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku, který má tři části, navrhovatelka uvádí, že se Tribunál dopustil nesprávných právních posouzení při stanovení výše pokuty, která jí byla uložena.

46 První částí tohoto důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka zaprvé tvrdí, že Tribunál poté, co měl v bodech 165 až 168 napadeného rozsudku za to, že Komise měla ve fázi stanovení výše pokuty uložené navrhovatelce zohlednit skutečnost, že zeměpisný rozsah protiprávního jednání zahrnuje území dvou členských států, a nikoliv šesti členských států, nemohl v bodech 249 a 250 napadeného rozsudku použít stejné koeficienty „závažnosti protiprávního jednání“ a „dodatečné částky“, jako stanovila Komise ve sporném rozhodnutí a jako byly použity na další účastníky této kartelové dohody, kteří se účastnili protiprávního jednání ve třech až šesti členských státech. Tribunál totiž tímto nakonec neindividualizoval tresty uložené dotčeným podnikům.

47 Zadruhé se Tribunál dopustil v bodě 249 napadeného rozsudku nesprávného posouzení tím, že zohlednil dobu trvání protiprávního jednání v rámci posouzení jeho závažnosti, ačkoliv měl zohlednit zvlášť závažnost a dobu trvání protiprávního jednání. Tribunál tím připsal přílišný význam kritériu doby trvání protiprávního jednání.

48 Zatřetí se skutečnosti, které Tribunál zohlednil při určení výše uložené pokuty, nenacházely v napadeném rozsudku, což zabránilo jakémukoliv přezkumu této částky, takže napadený rozsudek je stižen nedostatkem odůvodnění.

49 Druhou částí pátého důvodu navrhovatelka vytýká Tribunálu, že neuvedl několik nesprávných posouzení Komise a nezohlednil některé skutečnosti při stanovení výše pokuty, mezi nimi skutečnost, že výrobky navrhovatelky, které byly předmětem protiprávního jednání, patří pouze do jedné ze tří skupin výrobků, kterých se týkají dotčené dohody. Tribunál tak měl v bodech 168 až 179 napadeného rozsudku zohlednit skutečnost, že intenzita protiprávního jednání je nižší, pokud se jej účastní podnik jen v souvislosti s výrobky, které patří do jediné ze tří dotčených skupin. Dále je nepřesné zjištění v bodě 114 napadeného rozsudku, podle kterého navrhovatelka pozdě zpochybnila, že věděla o skutečnosti, že se protiprávní jednání týká tří skupin výrobků.

50 Třetí částí tohoto důvodu, která se týká bodů 192 až 200 napadeného rozsudku, navrhovatelka vytýká Tribunálu, že v rozporu s požadavky pokynů z roku 1998 nezohlednil skutečnost, že při provádění protiprávního jednání hrála pouze následovnickou roli.

51 Komise zpochybňuje opodstatněnost pátého důvodu kasačního opravného prostředku.

Závěry Soudního dvora

52 Úvodem je třeba připomenout, že systém soudního přezkumu rozhodnutí Komise přijatých v řízení podle článku 101 SFEU a 102 SFEU spočívá v přezkumu legality aktů orgánů stanoveném v článku 263 SFEU, který může být na základě článku 261 SFEU a na základě návrhu navrhovatelek, doplněn přezkumem Tribunálu v plné jurisdikci, pokud jde o sankce uložené Komisí v této oblasti (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 42, jakož i ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 71).

53 Dosah této pravomoci Tribunálu soudního přezkumu v plné jurisdikci je striktně omezen, na rozdíl od přezkumu legality stanoveného v článku 263 SFEU, na určení výše pokuty. Týká se pouze jeho posouzení pokuty uložené Komisí, a nikoli jakékoli změny skutečností zakládajících protiprávní jednání, které Komise v souladu s právem konstatovala v rozhodnutí, kterým se Tribunál zabývá (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise, C-603/13 P, EU:C:2016:38, body 76 a 77).

54 Pátý důvod se tedy v rozsahu, v němž se vztahuje k nesprávným právním posouzením, kterých se dopustil Tribunál při stanovení výše pokuty uložené navrhovatelce, týká výkonu pravomoci Tribunálu soudního přezkumu v plné jurisdikci při určení této pokuty, a to zejména v bodech 244 až 251 napadeného rozsudku.

– Ke druhé a třetí části pátého důvodu kasačního opravného prostředku

55 Pokud jde o druhou a třetí část pátého důvodu, které je třeba přezkoumat nejdříve a kterými navrhovatelka vytýká Tribunálu, že pro účely stanovení výše pokuty nezohlednil okolnost, dle které se účastnila protiprávního jednání jen pro výrobky náležející do jediné ze tří skupin dotčených výrobků

a hrála jen následovnickou roli při jeho provádění, je třeba uvést, že v rámci přezkumu legality sporného rozhodnutí zejména v bodech 114, 169 až 173 a 192 až 200 napadeného rozsudku, Tribunál zamítl argumenty navrhovatelky vycházející z těchto okolností.

56 Z toho vyplývá, že Tribunálu nelze vytýkat, že neposoudil uvedené okolnosti, když při výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci stanovil výši pokuty, která se má uložit.

57 V každém případě pátý důvod, v rozsahu, v němž se v rámci druhé a třetí části týká zjištění Tribunálu učiněných v rámci přezkumu legality sporného rozhodnutí, který vedl k zamítnutí argumentů navrhovatelky vztahujících se k týmž okolnostem, nemůže obstát.

58 Pokud jde totiž zaprvé o argument uvedený v rámci druhé části tohoto důvodu a vycházející z nesprávného posouzení, kterého se Tribunál dopustil stran skupin výrobků, kterých se týká protiprávní jednání vytýkané navrhovatelce, je třeba konstatovat, jak uvedl Tribunál v bodě 51 napadeného rozsudku, že v souladu s čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Tribunálu ve znění platném ke dni přijetí napadeného rozsudku představují předmět sporu a stručný popis žalobních důvodů dva základní údaje, které žaloba musí obsahovat, a že podle čl. 48 odst. 2 tohoto jednacího řádu nelze nové důvody předkládat v průběhu řízení, ledaže by se zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 12. listopadu 2009, SGL Carbon v. Komise, C-564/08 P, nezveřejněný, EU:C:2009:703, bod 21, a ze dne 3. dubna 2014, Francie v. Komise, C-559/12 P, EU:C:2014:217, bod 38). Přitom jak Tribunál konstatoval, navrhovatelka zpochybnila, že věděla o skutečnosti, že se protiprávní jednání vztahovalo ke třem podskupinám výrobků, až v replice u Tribunálu a tento argument nepředstavoval rozšíření výtky formulované v žalobě. Tribunál tedy v bodech 53, 54, 114 a 171 napadeného rozsudku právem zamítl tento argument jako opožděný.

59 Za těchto podmínek navrhovatelka nemůže použít takový argument ve fázi kasačního opravného prostředku u Soudního dvora.

60 V rozsahu, v němž navrhovatelka druhou částí pátého důvodu tvrdí, že Tribunál měl zohlednit skutečnost, že její činnost se omezovala jen na jedinou ze tří podskupin výrobků, stačí konstatovat, že Tribunál to skutečně zohlednil. V bodě 154 napadeného rozsudku Tribunál uvedl, že Komise při stanovení výše hodnoty tržeb, která byla základem pro stanovení pokuty, tuto okolnost zohlednila.

61 Druhá část pátého důvodu kasačního opravného prostředku je tedy zčásti nepřípustná a zčásti neopodstatněná.

62 Pokud jde zadruhé o výtku vznesenou v rámci třetí části tohoto důvodu, podle které Tribunál při stanovení uložené pokuty nevyvodil důsledky z čistě následovnické role, kterou měla hrát, je třeba konstatovat, že tato výtka vychází z předpokladu, že jsou to pokyny z roku 1998, a nikoliv pokyny z roku 2006, které se měly na projednávaný případ použít. Přitom jelikož Komise v projednávané věci použila pokyny z roku 2006, ze kterých se Tribunál v bodě 246 napadeného rozsudku rozhodl vycházet, a jelikož tyto pokyny nestanoví, že je třeba zohlednit výlučně pasivní nebo následovnickou roli při provádění sankcionovaného protiprávního jednání, musí být uvedená výtka zamítnuta.

63 Tribunál měl tedy v bodě 194 napadeného rozsudku právem za to, že výlučně pasivní nebo následovnická role podniku již nepředstavuje podle uvedených pokynů polehčující okolnost a konstatoval v bodě 197 tohoto rozsudku, že s ohledem na bod 29 třetí odrážku pokynů z roku 2006 měla žalobkyně prokázat, že se vyhýbala provádění dotčených protiprávních dohod, což nicméně neučinila.

64 Z výše uvedeného vyplývá, že třetí část pátého důvodu kasačního opravného prostředku je neopodstatněná.

– K první části pátého důvodu kasačního opravného prostředku

65 Pokud jde zaprvé o argumenty navrhovatelky vycházející z nesprávných posouzení, kterých se dopustil Tribunál ohledně zejména zeměpisného rozsahu protiprávního jednání, když v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci určil výši pokuty, je úvodem třeba připomenout, že pouze Tribunál je příslušný k tomu, aby přezkoumal způsob, jímž Komise posoudila v každém jednotlivém případě závažnost protiprávních jednání. V rámci kasačního opravného prostředku je účelem přezkumu Soudního dvora jednak zkoumat, v jakém rozsahu Tribunál z právního hlediska správně zohlednil všechny podstatné faktory pro posouzení závažnosti daného jednání ve světle článku 101 SFEU a článku 23 nařízení č. 1/2003, a jednak ověřit, zda Tribunál z právního hlediska dostatečně odpověděl na všechny argumenty uvedené na podporu návrhu na zrušení pokuty nebo snížení její částky (viz zejména rozsudky ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, EU:C:1998:608, bod 128; ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 244, a ze dne 5. prosince 2013, Solvay Solexis v. Komise, C-449/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:802, bod 74).

66 Naopak je třeba připomenout, že Soudnímu dvoru nepřísluší, pokud se vyslovuje k právním otázkám v rámci kasačního opravného prostředku, aby z důvodů spravedlnosti svými závěry nahrazoval závěry Tribunálu, který při výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci rozhodl o výši pokut uložených podnikům z důvodu porušení unijního práva těmito podniky (rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 245, a ze dne 11. července 2013, Gosselin Group v. Komise, C-429/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:463, bod 87).

67 Kromě toho je třeba rovněž připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora je při stanovení výše pokut namístě přihlédnout k době trvání protiprávního jednání a všem faktorům, které mohou být zohledněny při posouzení závažnosti tohoto jednání (rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 240, jakož i ze dne 11. července 2013, Team Relocations v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 98).

68 K faktorům, které mohou být zohledněny při posuzování závažnosti protiprávního jednání, patří jednání každého podniku, jeho role při zavádění kartelové dohody, zisk, který může z tohoto jednání vytěžit, jeho velikost a hodnota dotyčného zboží, jakož i riziko, které představují protiprávní jednání tohoto druhu pro cíle Evropské unie (rozsudky ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 242, jakož i ze dne 11. července 2013, Team Relocations v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 100).

69 V projednávaném případě, pokud jde o použití koeficientů „závažnosti protiprávního jednání“ a „dodatečné částky“, které jsou totožné s koeficienty stanovenými ve sporném rozhodnutí, oba ve výši 15 %, Tribunálem, ačkoliv Tribunál rozhodl, že zeměpisný rozsah protiprávního jednání zahrnoval dva, nikoliv šest členských států, je třeba uvést, že Tribunál poté, co v bodech 156 až 168 napadeného rozsudku konstatoval pochybení, kterých se Komise dopustila při posouzení tohoto zeměpisného rozsahu, posoudil v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, jak vyplývá zejména z bodů 242 a 244 až 251 tohoto rozsudku, důsledky, které je třeba vyvodit z pochybení, kterých se Komise dopustila při stanovení výše uložené pokuty.

70 Nejprve se v bodě 246 napadeného rozsudku Tribunál domníval, že je v projednávané věci vhodné vycházet z pokynů z roku 2006 při novém výpočtu výše pokuty.

71 Dále měl Tribunál v bodě 247 tohoto rozsudku za to, že nesprávná posouzení, kterých se Komise dopustila spočívající v tom, že Komise stanovila koeficienty „závažnosti protiprávního jednání“ a „dodatečné částky“ na 15 % na základě zeměpisného rozsahu protiprávního jednání zahrnujícího

území šesti členských států, vyžadují pouze to, aby nahradil svým posouzením posouzení Komise, pokud jde o stanovení těchto koeficientů, s ohledem zejména na zeměpisný rozsah protiprávního jednání, který musí být omezen na území dvou členských států. S ohledem na body 57 až 64 tohoto rozsudku Tribunál právem za tímto účelem naopak nezohlednil tvrzení navrhovatelky, podle které se protiprávní jednání týkalo jen jedné ze tří podskupin výrobků a následovnické role navrhovatelky.

72 K tomu, aby mohl Tribunál vypočítat výši pokuty měl v bodě 248 napadeného rozsudku za to, že Komise byla právem, jak vyplývá z čl. 1 odst. 2 a bodů 872 a 873 odůvodnění napadeného rozhodnutí, toho názoru, že žalobkyně se v období od 6. března 1998 do 9. listopadu 2004 účastnila na území Německa a Rakouska jediného a trvajícího protiprávního jednání spočívajícího v tajné kartelové dohodě, jejímž účelem byla koordinace budoucího zvyšování cen tří podskupin dotčených výrobků.

73 Konečně v bodě 249 napadeného rozsudku Tribunál s ohledem nejen na samotnou povahu protiprávního jednání, ale rovněž na jeho zeměpisný rozsah zahrnující území dvou členských států a dlouhou dobu jeho trvání, konstatoval, že toto protiprávní jednání patřilo mezi nejzávažnější, a měl za to, že s ohledem na bod 23 pokynů z roku 2006 odpovídá za takové protiprávní jednání podíl hodnoty tržeb ve výši 15 % minimu.

74 Tribunál měl proto v bodě 250 napadeného rozsudku za to, že je vhodné při stanovení základní částky pokuty uložené navrhovatelce stanovit každý z koeficientů „závažnost protiprávního jednání“ a „dodatečná částka“ ve výši 15 %.

75 Z výše uvedeného vyplývá, že v rozporu s tvrzením navrhovatelky Tribunál zohlednil skutečnost, že se zeměpisný rozsah protiprávního jednání vztahoval na dva členské státy, nikoliv na šest. Nicméně Tribunál měl za to, že navzdory tomuto menšímu zeměpisnému rozsahu je sazba 15 % vhodná s ohledem zejména na povahu protiprávního jednání. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že s ohledem na bod 23 pokynů z roku 2006, kterými se Tribunál v projednávané věci rozhodl řídit, jsou koeficienty „závažnost protiprávního jednání“ a „dodatečná částka“ ve výši 15 % odůvodnitelné již samotnou povahou dotčeného protiprávního jednání, protože toto protiprávní jednání patří, jak Tribunál uvedl, mezi nejzávažnější omezení hospodářské soutěže ve smyslu uvedeného bodu 23 a taková sazba odpovídá nejnižší sazbě v rámci stupnice sankcí stanovené pro taková protiprávní jednání v těchto pokynech (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 2013, Ziegler v. Komise, C-439/11 P, EU:C:2013:513, body 124 a 125, jakož i ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný EU:C:2013:464, bod 125). Navrhovatelka tedy nesprávně vytýká Tribunálu, že nezohlednil zeměpisný rozsah protiprávního jednání při stanovení koeficientů „závažnost protiprávního jednání“ a „dodatečná částka“ a stanovil tyto koeficienty ve výši 15 %.

76 Tento závěr nemůže být zpochybněn z důvodu, že tato sazba je totožná se sazbou stanovenou pro jiné podniky, které se účastnily protiprávního jednání s větším zeměpisným rozsahem než u navrhovatelky, což je podle ní v rozporu se zásadou rovného zacházení.

77 V tomto ohledu je totiž třeba připomenout, že tato zásada představuje obecnou zásadu unijního práva, která je zakotvena články 20 a 21 Listiny základních práv Evropské unie. Z ustálené judikatury vyplývá, že tato zásada vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (viz zejména rozsudek ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 51).

78 Dodržování uvedené zásady je zejména pro Tribunál závazné nikoliv pouze v rámci jeho přezkumu legality rozhodnutí Komise ukládajícího pokuty, ale rovněž při výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci. Výkon takové pravomoci totiž nemůže při stanovení výše ukládaných pokut vést k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily dohody nebo jednání ve vzájemné shodě v rozporu s čl. 101 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. prosince 2014, Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a ParkerHannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77).

79 Jak přitom vyplývá z judikatury Soudního dvora, zohlednění podle téže zásady rozdílů mezi podniky, které se podílely na téže kartelové dohodě, zejména s ohledem na zeměpisný rozsah jejich příslušných účastí, nemusí být nevyhnutelně uskutečněno v průběhu určení koeficientů „závažnost protiprávního jednání“ a „dodatečná částka“, ale lze jej provést až v dalším stadiu výpočtu pokuty, jako je úprava základní částky pokuty v závislosti na přitěžujících a polehčujících okolnostech podle bodů 28 a 29 pokynů z roku 2006 (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 2013, Gosselin Group v. Komise, C-429/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:463, body 96 až 100, jakož i ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, body 104 a 105).

80 Jak podotkla Komise, tyto rozdíly se mohou rovněž projevit v hodnotě tržeb použité pro výpočet základní částky pokuty, jelikož tato hodnota odráží pro každý zúčastněný podnik význam jeho účasti na protiprávním jednání v souladu s bodem 13 pokynů z roku 2006, který umožňuje použít jako výchozí bod pro výpočet pokut částku, která odráží hospodářský význam protiprávního jednání a váhu účasti podniku v tomto jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, bod 76)

81 Z toho důvodu, jelikož je nesporné, že základní částka pokuty uložené navrhovatelce byla určena podle hodnoty tržeb uskutečněných navrhovatelkou, mohl Tribunál v bodě 250 napadeného rozsudku určit výši koeficientů „závažnost protiprávního jednání“ a „dodatečná částka“ na 15 % této hodnoty, aniž by porušil zásadu rovného zacházení.

82 Pokud jde zadruhé o argument vycházející z toho, že Tribunál nesprávně v bodě 249 napadeného rozsudku posoudil závažnost protiprávního jednání s ohledem na dobu trvání účasti navrhovatelky, je třeba jej s ohledem na zjištění uvedená v bodě 75 tohoto rozsudku odmítnout jako irelevantní.

83 V každém případě nelze ze skutečnosti, že Tribunál v uvedeném bodě uvedl mezi jinými kritérii, jako je kritérium povahy dotčeného protiprávního jednání, i jeho dlouhé trvání, vyvodit, že tento soud tak připsal posledně uvedenému kritériu nepřiměřený význam.

84 Pokud jde zatřetí o výtku vycházející z nedostatku odůvodnění, je třeba připomenout, že povinnost odůvodnit rozsudky, kterou má Tribunál na základě článku 36 statutu Soudního dvora Evropské unie, použitelného na Tribunál podle čl. 53 prvního pododstavce téhož statutu a článku 81 jednacího řádu Tribunálu, ve znění platném k okamžiku přijetí napadeného rozsudku, mu ukládá, aby z rozsudku jasně a jednoznačně vyplývala jeho úvaha, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí rozhodnutí, a Soudní dvůr mohl vykonávat přezkum (viz zejména rozsudky ze dne 26. září 2013, Alliance One International v. Komise, C-679/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:606, bod 98, jakož i ze dne 28. ledna 2016, Quimitécnica.com a de Mello v. Komise, C-415/14 P, nezveřejněný, EU:C:2016:58, bod 56).

85 Jak již Soudní dvůr rozhodl, Tribunál je povinen dodržet tuto povinnost v rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. prosince 2014, Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77).

86 Podle ustálené judikatury tato povinnost uvést odůvodnění nicméně Tribunálu neukládá, aby poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah uvedených účastníky sporu. Odůvodnění tedy může být implicitní, jestliže umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, proč Tribunál nepřijal jejich argumenty, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat přezkum (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 2. dubna 2009, Bouygues a Bouygues Télécom v. Komise, C-431/07 P, EU:C:2009:223, bod 42, jakož i ze dne 22. května 2014, Armando Álvarez v. Komise, C-36/12 P, EU:C:2014:349, bod 31).

87 V projednávané věci je třeba poznamenat, že v odpovědi na argumenty navrhovatelky směřující ke snížení uložené pokuty se Tribunál vyjádřil jednak v bodech 245 až 251 napadeného rozsudku k důsledkům, které se mají vyvodit z pochybení, kterých se Komise dopustila u výše pokuty, a jednak

v bodech 252 až 259 tohoto rozsudku k dodatečným argumentům vzneseným navrhovatelkou na podporu snížení pokuty před tím, než v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci dospěl v bodě 260 tohoto rozsudku k závěru, že je třeba stanovit částku pokuty ve stejné výši, jakou použila Komise ve sporném rozhodnutí. Na rozdíl od tvrzení navrhovatelky Tribunál v bodě 249 napadeného rozsudku vyjmenoval faktory, které zohlednil pro účely určení koeficientů „závažnost protiprávního jednání“ a „dodatečná částka“ a uvedl, že podle bodu 23 pokynů z roku 2006 a s ohledem na stupnici od 0 % do 30 % stanovenou těmito pokyny, odůvodňovalo dotčené protiprávní jednání, které patří mezi nejzávažnější, použití sazby 15 %.

88 Tribunál uvedl důvody, které ho vedly k použití takové sazby a následně ke stanovení pokuty ve výši specifikované v bodě 251 napadeného rozsudku.

89 Za těchto podmínek musí být argument navrhovatelky vycházející z údajného nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku zamítnut.

90 Jelikož tedy žádný z argumentů vznesených na podporu první části pátého důvodu kasačního opravného prostředku neobstál, je třeba mít za to, že tato část je neopodstatněná.

91 Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám je třeba pátý důvod kasačního opravného prostředku zčásti odmítnout jako nepřípustný a zčásti zamítnout jako neopodstatněný.

K šestému důvodu kasačního opravného prostředku, který vychází z nepřiměřené délky řízení před Tribunálem

Argumentace účastnic řízení

92 Šestým důvodem kasačního opravného prostředku se navrhovatelka dovolává toho, že Tribunál porušil povinnost rozhodnout věci, které jsou mu předloženy, v přiměřené lhůtě. Poznamenává, že řízení u Tribunálu bylo zahájeno dne 8. září 2010 a ukončeno o tři roky později, a sice dne 16. září 2013, kdy byl vydán napadený rozsudek. Tato délka řízení je s ohledem na relevantní judikaturu a s ohledem na okolnosti věci obzvláště dlouhá a nadměrná.

93 Komise má za to, že i za předpokladu, že délka řízení nebyla přiměřená, nemůže tento žalobní důvod obstát.

Závěry Soudního dvora

94 V rozsahu, v němž navrhovatelka zaprvé šestým důvodem navrhuje zrušení napadeného rozsudku z důvodu nepřiměřené délky řízení u Tribunálu, je třeba uvést, že když neexistuje žádná indicie, že taková délka řízení měla vliv na řešení sporu, nemůže nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování vést ke zrušení napadeného rozsudku. Při neexistenci indicie ukazující na to, že nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování mělo vliv na řešení sporu, by zrušení napadeného rozsudku nezhojilo porušení zásady účinné soudní ochrany Tribunálem (rozsudky ze dne 26. listopadu 2013, Gascogne Sack Deutschland v. Komise, C-40/12 P, EU:C:2013:768, body 81 a 82; ze dne 26. listopadu 2013, Kendrion v. Komise, C-50/12 P, EU:C:2013:771, body 82 a 83, jakož i ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 64).

95 V projednávaném případě navrhovatelka neposkytla Soudnímu dvoru žádnou indicii, ze které by vyplývalo, že nepřiměřená délka řízení u Tribunálu mohla mít vliv na vyřešení sporu, o kterém rozhodoval.

96 Z toho vyplývá, že šestý důvod uplatněný na podporu kasačního opravného prostředku nemůže vést ke zrušení napadeného rozsudku v plném rozsahu.

97 V rozsahu, v němž navrhovatelka zadruhé a podpůrně šestým důvodem požaduje, aby byla snížena pokuta, která jí byla uložena, je třeba připomenout, že sankcí za porušení povinnosti unijním soudem vyplývající z čl. 47 druhého pododstavce Listiny základních práv Evropské unie rozhodnout věci, které mu byly předloženy, v přiměřené lhůtě, je žaloba na náhradu škody podaná k Tribunálu, protože taková žaloba představuje účinný prostředek nápravy. Návrh na náhradu škody způsobené nedodržením přiměřené délky soudního řízení Tribunálem nemůže být tedy předložen v rámci kasačního opravného prostředku přímo Soudnímu dvoru, ale musí být předložen k samotnému Tribunálu (rozsudky ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 66; ze dne 9. října 2014, ICF v. Komise, C-467/13 P, nezveřejněný, EU:C:2014:2274, bod 57, jakož i ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 55).

98 Je věcí Tribunálu, který je příslušný podle čl. 256 odst. 1 SFEU a kterému byl předložen návrh na náhradu škody, aby rozhodl o takovém návrhu v jiném složení, než když rozhodoval o sporu, který vedl k řízení, jehož délka je kritizována (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 67; ze dne 9. října 2014, ICF v. Komise, C-467/13 P, nezveřejněný, EU:C:2014:2274, bod 58, a ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 56).

99 Avšak je-li zřejmé a není třeba, aby účastníci řízení předložili v tomto ohledu dodatečné důkazy, že Tribunál dostatečně závažným způsobem porušil povinnost rozhodnout věc v přiměřené lhůtě, může Soudní dvůr na toto pochybení poukázat (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. října 2014, ICF v. Komise, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, bod 59, jakož i ze dne 21. ledna 2016, Galp Energía España a další v. Komise, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 57).

100 Nicméně v projednávaném případě se s ohledem zejména na povahu a stupeň složitosti dotčené věci, jakož i na počet žalob podaných proti spornému rozhodnutí, nejeví, že délka řízení před Tribunálem v rozsahu přibližně tří let byla zjevně nepřiměřená.

101 Z výše uvedených úvah vyplývá, že šestý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.

102 Jelikož žádnému z důvodů kasačního opravného prostředku navrhovatelky nebylo vyhověno, je třeba kasační opravný prostředek zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

103 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný.

104 Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je důvodné uložit navrhovatelce náhradu nákladů tohoto řízení o kasačním opravném prostředku.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Společnosti Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.